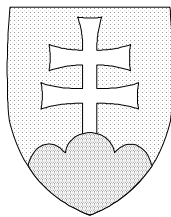

PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROZHODNUTIE

Číslo:2004/ZK/2/1/078

Bratislava,15.04.2004

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia, v správnom konaní začatom dňa 16.07.2001 na podnet spoločnosti Slovosivex, a. s., Štúrova 33, 040 01 Košice, vo veci možného zneužívania dominantného postavenia spoločnosťou Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., Komenského 50, 042 48 Košice

rozhodol:

- a) Na základe ustanovenia § 32 ods. 2 písm. g) v spojení s § 8 ods. 2 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z. tak, že konanie Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti a. s., Komenského 50, 042 48 Košice, spočívajúce v priamom alebo nepriamom vynucovaní neprimeraných obchodných podmienok voči spoločnosti Slovosivex a. s., Štúrova 33, 040 01 Košice **zastavuje**, nakoľko úrad v konaní nepreukázal, že účastník konania porušil ustanovenia tohto zákona.
- b) Na základe ustanovenia § 32 ods. 2 písm. c) v spojení s § 8 ods. 2 písm. c) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z. tak, že konanie Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti a. s., Komenského 50, 042 48 Košice, spočívajúce v uplatňovaní rozdielných podmienok pri zhodnom alebo porovnateľnom plnení voči jednotlivým podnikateľom, závozom spoločnosti Slovosivex a. s., Štúrova 33, 040 01 Košice, ktorými sú alebo môžu byť títo podnikatelia znevýhodňovaní v súťaži **zastavuje**, nakoľko dôvod na konanie nebol daný.

Odôvodnenie:

Protimonopolný úrad SR, odbor zneužívania dominantného postavenia (ďalej len „úrad“), začal dňa 16.07.2001 správne konanie podľa § 25 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z. (ďalej len „zákon“) na návrh podnikateľa, spoločnosti Slovosivex a. s., Štúrova 33, 040 01 Košice (ďalej len „Slovosivex a. s.“). Konanie bolo začaté vo veci možného zneužitia dominantného postavenia Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti a. s., Komenského 50, 042 48 Košice, ktorá je právnym nástupcom spoločnosti Východoslovenské vodárne a kanalizácie, š. p., Komenského 50, 042 48 Košice (ďalej len „VVS a. s.“), na relevantnom trhu s dodávkami pitnej vody a odberom odkanalizovanej vody v roku 2001 pre ostatných odberateľov (t. j. okrem dodávok pre domácnosti), podľa § 8 ods. 2 písm. a) a c) zákona voči spoločnosti Slovosivex a. s., resp. voči jej jednotlivým závodom. Možné zneužitie dominantného postavenia spočívalo v priamom alebo nepriamom vynucovaní neprimeraných obchodných podmienok v oblasti cien, ako aj v uplatňovaní rozdielnych podmienok, t. j. rozdielnych cien pre jednotlivé závody spoločnosti Slovosivex a. s. pri dodávkach pitnej vody a odbere odkanalizovanej vody.

Úrad zistil počas šetrenia nasledovné skutočnosti:

Úrad najprv oznámil účastníkom správneho konania, spoločnosti Slovosivex a. s. a spoločnosti VVS a. s. začatie správneho konania a to listami č. 3337/PMÚ SR/2001 zo dňa 23.07.2001. Zároveň účastníkom správneho konania oznámil, že úrad nie je príslušný konať v oblasti kontroly tvorby ceny a dodržiavania cenovej disciplíny. Úrad sa preto, za účelom vyriešenia predbežnej otázky v zmysle § 40 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správnom konaní“), obrátil na Ministerstvo financií Slovenskej republiky, odbor finančnej kontroly (ďalej len „MF SR“) listom č. 3337/PMÚ SR/2001 zo dňa 23.07.2001, ako na orgán príslušný podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cenách“), s návrhom na vykonanie kontroly dodržiavania cenovej disciplíny. Po oznámení o doručení tohto listu dňa 24.07.2001 na MF SR, úrad prerušil týmto dňom správne konanie, o čom vydal rozhodnutie č. 2001/PK/3/1/229 zo dňa 03.08.2001.

Z podkladov a informácií, ktoré boli úradu predložené, ako aj z vlastného šetrenia úradu vyplývajú nasledujúce skutočnosti:

Spoločnosť Slovosivex a. s. bola zapísaná do obchodného registra dňa 06.03.1996 a v zmysle výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Košice I, vl. č. 1087/V bola zriadená za účelom kúpy tovaru na ďalší predaj, sprostredkovania obchodu a služieb, technologickú úpravu osív a sadív a ich skladovania, nákup a predaj priemyselných chemikálií a hnojív a pre ďalšie činnosti.

Podľa uvedeného je spoločnosť Slovosivex a. s. podnikateľom podľa § 2 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a v nadväznosti na to aj podľa § 3 ods. 2 zákona.

Spoločnosť VVS a. s. bola zapísaná do obchodného registra dňa 01.07.1989 a v zmysle výpisu z Obchodného registra Obchodného súdu Košice I, vl. č. 79/V bola

zriadená za účelom výroby a dodávok vody verejnými vodovodmi pre obyvateľstvo, priemysel a poľnohospodárstvo, kontrolu hospodárenia s vodou a s odvádzanými odpadovými vodami z miest, sídlisk a obcí a pre ochranu zdrojov pitnej vody.

Podľa uvedeného je spoločnosť VVS a. s. podnikateľom podľa § 2 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a v nadväznosti na to aj podľa § 3 ods. 2 zákona.

Na základe analýzy a zhodnotenia dodávok pitnej a odkanalizovanej vody z hľadiska rozsahu poskytovaných služieb, ceny a kvality, úrad vymedzil tovarový relevantný trh ako trh s dodávkami pitnej vody a odberom odkanalizovanej vody pre ostatných odberateľov.

Úrad definoval priestorový relevantný trh ako trh, ktorý sa kryje s územím, na ktorom vykonáva vodohospodársku správu spoločnosť VVS a. s., konkrétne jej príslušné odštepné závody a charakterizoval tento trh ako lokálny priestorový relevantný trh.

V zmysle § 5 ods. 3 zákona o cenách sú vodárne a kanalizácie svojimi technologickými, organizačnými a ekonomickými vzťahmi v nesúťažnom prostredí charakterizované ako prirodzený monopol.

Na základe vyžiadania úradu zaslala Správa finančnej kontroly, Moyzesova 18, 040 92 Košice (ďalej len „SFK Košice“) list zo dňa 18.07.2002, ktorý úrad obdržal 23.07.2002 pod č. 4122/PMÚ SR/2002, v prílohe ktorého predložila úradu rozhodnutie SFK Košice č. 4/283/2002/731 zo dňa 15.07.2002 o uložení pokuty podľa § 18 zákona o cenách. V zmysle tohto rozhodnutia bolo konštatované porušenie cenovej disciplíny podľa § 17 ods. 4 písm. d) zákona o cenách a spoločnosti Východoslovenské vodárne a kanalizácie š. p., Košice (v konaní len VVS a. s.) bola uložená pokuta vo výške 300 000,- Sk. Následne obdržal úrad list SFK Košice zo dňa 24.07.2002, ktorý bol doručený úradu dňa 29.07.2002 pod č. 4251/PMÚ SR/2002, v ktorom bolo oznámené, že rozhodnutie bolo vydané na základe výsledkov šetrenia v správnom konaní voči VVS a. s., zahájenom dňa 24.06.2002. Podnetom na zahájenie správneho konania boli výsledky cenovej kontroly, ktorú vykonala SFK Košice v spoločnosti VVS a.s. v dňoch 03.04.2002 až 04.06.2002.

Voči tomuto rozhodnutiu podala VVS a. s. dňa 29.07.2002 rozklad, ktorý bol spolu so spisovým materiálom dňa 05.08.2002 postúpený na druhostupňový orgán – MF SR, cenový odbor. MF SR vydalo dňa 18.11.2002 rozhodnutie č. 15172/2002-77, ktorým rozhodnutie SFK Košice zrušilo a vrátilo vec na nové prejednanie.

Po účinnosti zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a kanalizáciách, ktorý novelizoval aj zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o regulácii v sieťových odvetviach“), boli od 01.11.2002 kompetencie v cenovej problematike prenesené na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „ÚRSO“). Z tohto dôvodu dalo MF SR, cenový odbor, písomný pokyn všetkým SFK na odovzdanie cenovej agendy vrátane rozpracovaných prípadov na ÚRSO.

Na základe pokynu MF SR, ako aj v súlade s ustanovením § 18 ods. 2 zákona o regulácii v sieťových odvetviach postúpila SFK Košice listom zo dňa 10.06.2003 Protokol č. 731/I/2002 a kompletný spis o cenovej kontrole v spoločnosti VVS a. s. na ÚRSO.

Úrad dňa 11.12.2003 obdržal od ÚRSO list č. 2847/2003/05/03 zo dňa 10.12.2003 so stanoviskom k požadovaným informáciám, týkajúcich sa výsledkov cenovej kontroly v spoločnosti VVS a. s. a právoplatného rozhodnutia vo veci, v ktorom sa uvádza, že „Správa SFK Košice nepreverila vec v intenciách rozhodnutia MF SR č. 15172/2002-77, ani nezačala v tejto veci v roku 2002 nové konanie. Z uvedeného vyplýva, že do pôsobnosti ÚRSO patrí dokončenie konania začatého pred 1. januárom 2003 a v tomto prípade nešlo o začaté konanie.“

Následne úrad zaslal na ÚRSO vyjadrenie, podľa ktorého „ide o pokračovanie pôvodného konania a je potrebné, aby v uvedenej veci ďalej konal ÚRSO podľa svojich

kompetencií.“ Na uvedené vyjadrenie odpovedal ÚRSO listom č. 301/2004/07 zo dňa 02.02.2004 a opätovne potvrdil svoje pôvodné vyjadrenie uvedené v liste zo dňa 10.12.2003, t. j., že v danej veci nebude konať.

Vzhľadom na horeuvedené skutočnosti úrad nemohol vyriešiť predbežnú otázku o primeranosti cien, t. j., či úprava cien pitnej a odkanalizovanej vody spoločnosťou VVS a. s. pre obdobie po 01.05.2001 bola z hľadiska ustanovení zákona o cenách primeraná. Úrad preto nemohol zistiť a preukázať, či došlo k naplneniu skutkovej podstaty podľa ustanovenia § 8 ods. 2 písm. a) zákona, t. j., či došlo k zneužitiu dominantného postavenia na relevantnom trhu priamym alebo nepriamym vynucovaním neprimeraných obchodných podmienok.

Úrad sa ďalej zaoberal možným zneužitím dominantného postavenia spoločnosti VVS a. s. podľa § 8 ods. 2 písm. c) zákona, t. j., či boli uplatňované rozdielne podmienky pri zhodnom alebo porovnateľnom plnení, t. j. pri dodávkach pitnej vody a odbere odkanalizovanej vody pre jednotlivé závody spoločnosti Slovosivex a. s., ktorými sú alebo môžu byť títo podnikatelia znevýhodňovaní v súťaži. Úrad analyzoval dodatky k základným zmluvám, ktorými sa v príslušnom časovom období menili ceny dodanej a odvedenej vody a to podľa jednotlivých odštepných závodov spoločnosti VVS a. s. v závislosti od sídiel závodov spoločnosti Slovosivex a. s.

Po upresnení podania spoločnosťou Slovosivex a. s., listom č. 699/2001 zo dňa 02.08.2001, sa jedná iba o konkrétny prípad zvýšenia cien za odber odkanalizovanej vody pre závod tejto spoločnosti vo Vranove nad Topľou od odštepného závodu spoločnosti VVS a. s. vo Vranove nad Topľou. Dodatkom ku kúpnej zmluve č. 660/2000 o dodávke vody z verejného vodovodu a odvádzaní odpadových vôd verejnou kanalizáciou medzi dodávateľom vody a odberateľom, bola navrhovaná nová cena vody pitnej a odkanalizovanej nasledovne:

za 1 m³ dodávanej vody na 25,30 Sk vrátane DPH,
za 1 m³ odvádzanej vody na 22,- Sk vrátane DPH.

Spoločnosť Slovosivex a. s. návrh nových cien podpísala dňa 18.05.2001, napriek nesúhlasu, vyjadrenom v podaní na úrad a iba pripojila k podpisu dodatok - „Žiadam predložiť kalkuláciu“.

Úrad porovnal tento dodatok s ďalšími predloženými dodatkami k základným zmluvám, v ktorých sa jednalo o zvýšenie cien od 01.05.2001. Na strane dodávateľa vody sa týkali odštepných závodov spoločnosti VVS a. s. v Spišskej Novej Vsi, v Prešove, v Trebišove, v Michalovciach a v Košiciach a na strane odberateľa, spoločnosti Slovosivex a. s. V týchto dodatkoch bola taktiež navrhovaná platnosť úpravy cien až po vykonaní odpočtov po 01.05.2001 a to jednotne pre všetky ostatné závody vo výške:

za 1 m³ dodávanej vody na 25,30 Sk vrátane DPH,
za 1 m³ odvádzanej vody na 18,70 Sk vrátane DPH.

Teda cena pre odvádzanú vodu zo závodu Vranov nad Topľou spoločnosti Slovosivex a. s. od odštepného závodu spoločnosti VVS a. s. vo Vranove nad Topľou bola o 3,30 Sk vrátane DPH vyššia, ako u ostatných závodov.

Úrad po preštudovaní základnej „Zmluvy č. 660/2000 o dodávke vody z verejného vodovodu a odvádzaní odpadových vôd verejnou kanalizáciou, uzavretej na základe Obchodného zákonníka a platných právnych predpisov o vodách“, predávajúci VVS a. s., odštepný závod Vranov nad Topľou, kupujúci Slovosivex a. s. (ďalej len „zmluva č.600/2000“) dospel k záveru, že v článku 4. Dodávka vody z verejného vodovodu, sa uvádza

iba jeden účel použitia vody a to dodávky vody pre pitné a sociálne účely. V článku č. 5 Odvádzanie odpadových vôd verejnou kanalizáciou, sú jednotlivé odseky tohto článku (množstvá, zdroje, zrážkové vody, vlastná spotreba vody a pod.) vyplnené iba vodorovnou čiarou. Zmluva č. 600/2000 teda neobsahuje predmet plnenia – odvádzanie odpadových vôd kanalizáciou.

Po preskúmaní danej problematiky dospel úrad k záveru, že v danom prípade bola spoločnosťou VVS a. s. uzatvorená zmluva so závodom vo Vranove nad Topľou iba na dodávku pitnej vody a vody pre sociálne účely, Príloha č. 5 k listu spoločnosti VVS a. s. zo dňa 02.08.2001, č. 6146/01/ÚPEPF. K skutočnému plneniu zmluvy dochádzalo a aj v súčasnosti dochádza iba v bode, týkajúcom sa dodávok pitnej vody a vody pre sociálne účely. K reálnemu odvádzaniu odkanalizovanej vody v minulosti ani v súčasnosti nedochádzalo ani nedochádza.

Úrad na základe výsledkov prešetrovania nezistil, v zmysle odôvodnenia na stranách 3 a 4, že by spoločnosť VVS a. s. porušila ustanovenia zákona priamym alebo nepriamym vynucovaním neprimeraných obchodných podmienok – cien voči spoločnosti Slovosivex a. s.

Úrad v tomto správnom konaní tiež zistil, že návrh spoločnosti Slovosivex a. s. na prešetrovanie konania spoločnosti VVS a. s. vo veci uplatňovania rozdielnych podmienok pri zhodnom alebo porovnateľnom plnení voči jednotlivým podnikateľom, ktorými sú alebo môžu byť títo podnikatelia znevýhodňovaní v súťaži, nezakladal dôvod na konanie v dôsledku horeuvedených skutočností.

Podľa § 33 zákona úrad listami č. 1499-1,2/PMÚ SR/2004 zo dňa 12.03.2004 vyzval obidvoch účastníkov správneho konania pred vydaním rozhodnutia vo veci, aby sa ústne alebo písomne vyjadrili k podkladom a k spôsobu ich zistenia, prípadne aby navrhli jeho doplnenie, pričom bola podaná zároveň informácia o záveroch prešetrovania, ku ktorým úrad dospel na základe získaných informácií.

Na uvedenú výzvu odpovedala spoločnosť VVS a. s. listom č. 3442/04/práv. zo dňa 02.04.2004, ktorý obdržal úrad dňa 08.04.2004 pod č. 2012/PMÚ SR/2004 a v doplnení k vyjadreniu zo dňa 13.04.2004, ktoré obdržal úrad dňa 14.04.2004 pod č. 2093/PMÚ SR/2004, v ktorom uviedla nasledujúce stanovisko:

Predmetom zmluvy bola len dodávka pitnej vody, ktorej navrhovaná cena bola jednotná pre všetky závody spoločnosti Slovosivex a. s. Návrh rozdielnej ceny odvádzanej odpadovej vody pre závod spoločnosti Slovosivex vo Vranove nad Topľou nemal byť uplatnený, pretože spoločnosť VVS a. s., odštepný závod Vranov nad Topľou, neposkytovala spoločnosti Slovosivex a. s., závod Vranov nad Topľou službu - odvádzanie odpadových vôd. K reálnemu odvádzaniu odkanalizovanej vody v minulosti ani v súčasnosti fakticky nedošlo a ani nedochádza. Vyplnenie ceny za odvádzanie odkanalizovanej vody v druhom riadku dodatku k zmluve je právne neúčinné, nulité, pretože k nemu došlo v dôsledku omylu, rutinnou činnosťou zamestnanca spoločnosti VVS a. s. Dodatok ku kúpnej zmluve je v časti ceny za odvádzanú vodu bezpredmetný.

Vyjadrenie spoločnosti VVS a. s. potvrdzuje závery úradu, vyjadrené na strane 5, ods. 2 odôvodnenia tohto rozhodnutia.

Spoločnosť VVS a. s. je taktiež presvedčená, že ani pri opakovanej kontrole cenovej disciplíny pri tvorbe cien pitnej a odvedenej vody pre ostatných odberateľov nedošlo k porušeniu cenovej disciplíny, a to bez ohľadu na to, či mal konať ÚRSO alebo SFK Košice.

Keďže MF SR zrušilo napadnuté rozhodnutie SFK Košice a vec vrátilo na nové prejednanie, ktoré nebolo uskutočnené, úrad k predmetnému konštatovaniu zo strany spoločnosti VVS a. s. nemôže zaujať stanovisko.

Spoločnosť Slovosivex a. s. sa v určenom termíne k výzve pred vydaním rozhodnutia nevyjadrila.

Na základe vyššie uvedených skutočností úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e :

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z. možno proti tomuto rozhodnutiu podať rozklad na Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia, Drieňova 24, 826 03 Bratislava, v lehote do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia. Podľa § 61 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov včas podaný rozklad má odkladný účinok. Toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom.

Ing. Ladislav S z a b ó
riaditeľ odboru
zneužívania dominantného postavenia

Rozhodnutie dostanú:

1. Slovosivex a. s., Štúrova 33, 040 01 Košice
2. Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., Komenského 50, 042 48 Košice